

Abonamentele: pe un an 10 lei;
pentru străinătate 12 lei; pen-
tru Transilvania 5 flor.
încep de la număr
I-ii al fiecărui an
și se plătesc
înainte.

A se adresa tot ce privește ra-
dația și Administrația: Directo-
rului-fondator și propri-
etar al *Gazetei Să-
tênului*, C. C.
Dăculescu,
R.-Sarat

GAZETA SATÊNULUI

Foia cunoștințelor trebuincioase Agricultorului și Poporului.

ESE LA 5 SI 20 A FIE-CAREI LUNI

Ștergeți urmele trecutului!

Trăim într'o epocă curat de-
mocratică și cu toate acestea
suntem guvernați și de legi-
le și de moravurile timpuri-
lor trecute.

N'am nevoie să intru în cercetarea
complexului de legi dupe cari sun-
tem guvernați; 'mi e de ajuns de a
vorbi de câte-va impozite ce plătim
ca să am dreptul de a cere ștergerea
urmelor trecutului.

Ce rațiune are *Capitațiunea* într'un
Stat liber și organizat democraticesce;
negreșit n'are nici o rațiune și cu to-
te acestea noi *Români* din *România
Liberă* *) plătim capitațiune; *Birul*, a-
șa numit astăzi căi de comunicație,
nu este alt-ceva de cât capitațiunea
de sub regulamentul organic trans-
formată în dare personală și de șo-
sele și acum în urmă în căi de co-
municație.

Acest impozit barbar — copil al
organizației feudale — ce rațiune a-
re când ne naștem liberi, când fie-
care e liber și atât de liber că poate
muri și de fôme în plină libertate!

Capitațiunea nu face deosebire lo-
vește pe toți ce se bucură de dreptul
de a trăi; prin urmare este contra
principiilor cele mai elementare de
economie politică, și cu toate acestea
în fie-care an Camerile noastre, ca și
o mașină anumit făcută pentru acest

serviciu, autoriză perceperea unui im-
pозit, fațăș în contra organizației de-
mocratice.

Nu e vorba trebuie să recunoșcem
meritul liberalilor că au redus impo-
zitul până la 6 lei pe an, dar ceea ce
au făcut nu poate să le aducă pe de-
plin dreptul de a figura ca reforma-
tori ai sistemului nostru fiscal.

Ștergă urmele trecutului și cu drept
cuvânt vor merita acest drept.

Patenta avea rațiune în organizația
feodală când breslele monopolizau to-
tă activitatea meseriașilor și a comer-
cianților. Astăzi când libertatea mun-
cei și a comericiului este temeiul or-
ganizației noastre, ce rațiune are acest
impozit al timpurilor trecute?

Capitațiunea are urme la noi în
țară mai vechi ca regulamentul orga-
nic, patenta este copilul aceluși regu-
lament, și aci recunoșcem liberalilor
meritul de modificatori căci prin în-
ființarea tacei proporționale au pus
impozitul *oreșcum* pe un picior de
egalitate. Dar de la o simplă modifi-
care până la reforma ce țara doreșco
este mare deosebire.

Reformarea sistemului nostru fiscal
este o datorie pentru un guvern li-
beral. Unui ast-fel de guvern trebuie
să cerem îndeplinirea acestei datorii.

Teoriile moderne asupra impozite-
lor, aplicate țerei noastre nu însemnă-
să alt-ceva de cât a se șterge urmele
trecutului!

Filotti.

*) Cer ertare cetitorilor să nu cum-va să 'nțelégă
Gazeta Junimiștilor îmbătriniți de prejudicii.

articolul *Impositele cresc*, dicem că condițiile de traiu sunt mai grele ca acum de ce ani în urmă și am luat ca comparație starea de lucruri de cu 10 ani în urmă.

După cele ce am dis s'ar putea crede, în aparență, că ași fi vrut a cânta osanale „epocii conservatorilor.” Nu! Acum de ce ani în urmă eram guvernați de partidul liberal.

Zamfir N. Filotti.

Grâul

(Urmare).

Care sunt diferitele specii și varietăți de grâu?

Înainte d'a vorbi despre cultura grânelor din România, necesar credem că e a clasifica diferitele feluri ce ecistă de grâu. În această privință clasificatiunea cea mai nouă, cea mai puțin obscură și cea mai simplă e următoarea, a d-lui Henri Vilmorin, pe care — cu autorizațiunea acestui amic al „Gazetei Sătănului” — uă dăm cetitorilor noștri:

GRÂNE CU BOBUL GOL

Grupul grânelor cu bobul gol e acela ce coprinde cel mai mare număr de varietăți. Aceste varietăți derivă din 4 specii: *Triticum sativum*, *Triticum turgidum*, *Triticum durum* și *Triticum polonicum*.

Grâne moi (*Triticum sativum*).— Grânele obicinuite sau *tandre* sunt foarte variabile în înfăcișare, dar toate au caracterul de a avea paiul găurit sau aprópe găurit și bobul (grăuntele) môle, cu spargere făinosă. Ele au reprezentanți în toate țările unde se cultivă grâul; ele înaintesă mai departe la nord și se regăsesc până în țările tropicale, d'aceia nu e surprindător că presentă caracterele cele mai neasemănabile sub raportul culorii și formei spicelor, înălțimei și puterii paiului. Se numără în această clasă grâne cu mustăți și grâne fără mustăți, grâne de toamnă și de primă-vară, se

găsese cu bóbe albe, galbene și roșii: în un cuvânt mai multe varietăți ca în ori-care alt-fel.

Cu totă întinderea cercului lor de distribuire, grânele moi sunt prin eșcelență acelea a regiunelor temperate și reci. Le merg mai bine ca tuturilor celor alte în climaturile cam umede, d'aceia nu se găsese mai de loc de altele în Inglitera, în Ungaria, în Rusia centrală, în America de Nord, în Chilia și în Japonia. Câte-va dintre cele mai frumoșe rase de grâne-tandre se învrăstresă cu grâne cu bobul tare în porțiunea temperată caldă a Europei, adică în sudul Franciei, Spania. Italia și România. Aceleași rase s'au răspândit în sudul Statelor Unite și mai ales în Australia unde dau bóbe de o minunată frumusețe.

Varietățile fără mustăți sunt cele mai căutate în țările de câmp și în cele unde cultura e mai înaintată. Ele sunt mai productive, *deși mai delicate*, și pléva póte a se da fără grijă or-cărora vite pe care câte-o-dată le rănesc, în gură, mustățile unor varietăți.

Grânele cu mustăți sunt căutate în țările cu păduri și unde se socotesc ca mai rustice, apoi în localitățile unde păsările cauzază adesea-ori mari stricăciuni semănăturilor, în fine grânele cu mustăți sunt cele mai nemerite în localitățile expuse vânturilor mari către epoca cócerei, de óre-ce mustățile spicelor fac serviciul unor resorturi și le feresc reciproc de lovituri mutuale care scutură spicele fără mustăți.

Grânele de primăvară cu bobul gol ce se cultivă în nordul și centrul Europei, aparțin d'asemenea grânelor tandre. Printre ele găsim rasele cele mai timpurii care trec toate fazele vegetațiunei lor în 90 la 100 zile.

Toate grânele moi produc un grăunte de uă frumoșă calitate, dând tărățe puține și uă foarte bună făină. Bóbele albe sunt, în general, cele mai de soi, deși cele galbene și

cele roșii nu sunt de loc inferioare.

Cu făina grânelor moi se face pâinea cea mai albă.

Grânele ghebóse — Poulard — (*Triticum turgidum*). Aceste grâne sunt caracterizate prin bobul lor unflat și ghebos, aparținând mai ales Europei centrale. Ocupă în general, pământurile de uă cultură mai puțin înaintată și situate mai departe de cǎste ca grânele moi. Pământurile mai tari, mai puțin bine lucrate, cu uă climă mai extremă, nu le sunt contrarii.

Sunt grâne mai grosolane și mai rustice ca grânele tandre. Paiul e mai tare, dar înfrățirea mai puțin considerabilă. Partea coprinsă între spic și primul nod e plină, adică umplută cu uă mǎduvǎ albicioasă care ocupă cavitatea aproape complectamente. Acéstă porțiune a tulpinei e, generalmente, încovoiată, ast-fel că spicul, care e greu și pătrat, se aplice spre pământ.

Tóte grânele ghebóse au mustăți, dar sunt mai multe varietăți căror le cade aceste țepi când se coc; spicul e când neted, când pǎros.

La aceste grâne rar e bobul alb; mai adesea-ori e roșcat și câte-o dată aproape sticlos. Există uă categorie de grâne ghebóse, cele mai multe de origină italiană și căror petaniela albă póte fi socotită ca tip ei, și care formésă un fel de tranzițiune între grânele ghebóse și adevăratele grâne albe. Calitatea grânelor ghebóse nu e fină, tǎrățele sunt destul de numeroase și gróse, coca nu se întinde mult și e cam cenușie. Singur grăul ghebos de Australia cu frumos bob galben fin face eșceptiune de la acéstă regulă.

În Francia grânele ghebóse se cultivă mai ales în țările din centru, în Berry și Auvergnia. Se întâlnesc încă în Germania de sud, în Svițera romandă, în Lombardia și în Italia de mijloc.

Grânele tari (*Triticum durum*). Grânele tari au bobul lungăreț, ascuțit, aproape strevedecios, și de o consistență cornósă; s'au răspândit cu de-

osebire în țările din prejurul Mediteranei și mării Negre. Ca și grânele ghebóse, au paiul plin și sunt *tot d'ana* cu mustăți, dar presentă diferența cu totul deosebită sub raportul înălțimei paiului, culórei și formei spicului care e când neted când pǎros. Nici o dată nu întrășe mult. Se gǎsesc grâne de tómnă și de primăvară, dar acestea sunt mai puțin timpurii ca rasele primăveratice de grău tandru, și grânele tari de tómnă rabd cu greu ernurile țérilor de nord. Bobul variasă de la alb la roșu închis; se întrebuințésă mai ales la facerea pastelor alimentare, numite de Italia. E mai bogat în gluten, dar mai puțin bogat în amidon ca grăul tandru. Marele țéri de produțiune a grăului tare sunt: sudul Spaniei, Calabrele, Sicilia, Grecia, insulele Arhipelagului, Turcia de Europa, uă parte din Rusia meridională, România, Asia mică Syria, Egiptul și Algeria.

Grăul de Polonia (*Triticum polonicum*). Grăul de Polonia, cu tot numele său, nu se cultivă de cât în nórdul Africeii și în Algeria. Se deosebesce din tóte cele alte grâne prin lungimea unora din glumelele lor care se lungesc până la 3 sau 4 centimetre; e de deosebit cu tóte acestea că aceste glumele fórté lungi țin adesea-ori de florile sterile; acelea cari coprind bóbe nu întrec mult pe aceste în lungime. S'ar putea întruni acéstă formă cu grăul tare al căruia nu e, dupe or-ce aparență, de cât uă simplă varietate. Paiul grăului de Polonia e plin, spicul puțin bǎrbos, bobul *lung* și sticlos; întrebuințarea sa e aceeași ca a celei celor alte grâne tari. În'afară de Africa de nord se cultivă câte-o dată în centrul Europei și în Statele Unite, unde în acești din urmă ani a fost obiectul óre-căror favori.

Cu grăul de Polonia se sfărșeșce lista grânelor cu bobul gol.

GRÂNE CU BOBUL ACO-PERIT

Cele trei specii ce compun acest grup presintă, cu caractere botanice comune,

óre-cari particularități care le fac interesante pentru cultură. Ca compensațiune greutății curățirii bóbelor, ele au avantajul d'a isbuti în pământuri forte slabe, de puțină consistență și aprópe fără calcar. Intrătesc în un chip neobicinuit la alte grâne și rabad, cele mai multe, climatele cele mai tari, în cari alte feluri de grâne ar isbuti cu greu.

Triticum Spelta. Acéstă specie are spicul lung și subțire și epiletele fórte înlăturate unele de altele; paiul e înbelșugător, tare, dulce și foarte găurit.

Sunt cu mustăți și fără țepi; spicul e neted sau pãros, alb, roz sau negricios, dar la tóte bobul e roșietic, jumătate sticlos, cu piele subțire. Dă uă faină fórte albă ce se caută în Svițera și în Germania cu deosebire celor alte pentru prăjituri. Se cultivă în părțile reci, muntóse și puțin fertile a le Europei și Asiei, în Lorena, pe marginele Rinului, în Jura, Germania de mijloc, Rusia și până în Indii.

Triticum amyleum. Amidonierii ni se pare că pot a se întruni cu specia de mai sus, cărei ar constitui uă formă cu spicul compact; au vârfurile numeroșe, paiul subțire și găurit, spicul turtit, mult mai lat în profil de cât în față. Are mustăți și isbutesc mai bine dacă se sémână primăvara în loc de tótna. Bobul e comprimat și cu pielița fórte subțire; a avut o reputațiune specială pentru fabricarea scrobelei. Se găsește acest fel de grâu în tóte părțile muntóse ale Europei, din Ardeni până în Rusia.

Triticum monococcum. Epiletul coprinde de obicinuit un singur bob. Numele de „Un grăunte“ ce 'i se dă nu e tocmai nemerit, căci se póte a se găsi mai multe bóbe pe epilet și la cel dublu e generalmente casul. Nu există grâu care să înfrățescă atâta ca acéstă specie și care să fie așa de regulat ferit de ori-ce fel de bóbă. Dar produce puțin și nu conține de cât pământurilor mediocre.

Se cultivă în Berry și în câte-va localități a le Germaniei, în Ungaria și în Rusia centrală.

(Va urma).

C. C. Dateulescu.

Bibliotecele Particulare.

Cuvéntul „bibliotecă“ își trage numirea din limba elenă și însemnă: deposit de cărți.

În tóte timpurile au existat ómeni iubitori de citire, cari și au procurat colecțiuni de scrieri, și acestea — depozitele private — au dat naștere bibliotecelor publice, care s'au înmulțit așa de mult și aduc atâtea servicii în zilele nóstre.

La multe din bătrânele biblioteci obștești, aflăm lucruri minunate; probă că chiar și în anticitate ele se bucurau de o mare considerațiune. Cea mai veche, menționată în istorie, fu aceea a monarului Osymandias, care trăi înainte a lui Christos. Diodor din Sicilia spune că acea bibliotecă era fórte frumoșă, ornată cu statuetele tuturor țărilor Egiptului, și că regele pusese pe frontispiciul monumentului cuvintele *farmacia inimii*.

Unul din manuscrisele bibliotecii regale din Dresda (un calendar cu câte va fragmente istorice mexicane) este scris pe pele de om.

Manuscrisele bibliotecii de la mănăstirea Saint-Croix din Africa, fondată de celebra regină Saba pe muntele Amara, sunt pe pergamente învelite în coverte de mătase.

Se găsește și astăzi multe persoane care au *biblioteci particulare*, ba încă unele fórte bogate, însă majoritatea avragielor lor nu sunt de cât nișce scrieri imorale — cea mai mare parte romane impudice — care aprind imaginațiunea ființei omenești, 'i revoltă sângele, și alterându i caracterul, o împinge la fapte infamante, făcând'o să contracteze viciuri, ce de multe ori se sfârșesc prin sinucideri.

Aceste publicațiuni bolnăvicioșe, aduc mare rău societății și educațiunei!

„Fără a admite că lectura rea póte provoca până și sinucidera, dice Mercier, constant este că ia produce efecte pernicioșe, fie că sădește îndoiala și scepticismul în spiritul cititorului, fie că 'i vicijează inima, fie că 'i murdărește imaginațiunea sau 'i înjosește caracterul. Precum ne otrăvesc miasmele, imperceptibile pentru simțurile nóstre dar omorătoare, care, ascunse sub mantaua unei vegetațiuni bogate, se ridică din bălți și ne amenință fără a fi vedute, tot așa din cărți anumite, ce 's splendide prin formă dar bolnăve în fond, emană o influență subtilă și

inpalpabilă, a cărei putere de acțiune o recunoșcem numai când vedem efectele desastrose ce ea a produs asupra celor ce i s'au expus. Visitați ospiciile de alienați, întrebați tribunalele, scormoniți secretele prostituției, analizați anumite miserii și nenorociri, sondați originea atâtor rușini și desonoruri ce vă înspăimântă, și veți vedea cât de des *cărțile rele, citite secret sau cu ostentațiune cinică, sunt cheia acestor cangrene morale.*"

Și în adevăr că, mulți din tineri și fetele noastre — Adonii și Aspasiile, mai ales — își exaltă simțurile, înnebunind după ochi verzi, ori după alunele, pînă creț, sau mai sciu eu ce gusturi fiștichii, și acesta adese-ori numai din cauza înriuririi ce esersază asuprale citirea scrierilor pestilențiale.

De aceea, sfătuim pe cei ce posed ast-fel de buigueli epicurice să se desfacă de dănsese și pe viitor să nu mai cumpere pentru bibliotecile d-lor de cât scrieri sănătoșe și folositoare: căci acestea (scrierile cele bune) au o influență din cele mai bine-făcătoare asupra facultăților intelectuale.

Bibliotecile, după cum afirmă un mare învățat, sunt comora remediilor spiritului: ele îl vindecă de ignoranță, cea mai primejdiosă dintre boalele minții și sorgința tuturor celorlalte maladii.

Ceva mai mult, s'a constatat că citirea cărților de cutare sau cutare specialitate, presidă chiar și la alegerea profesiei tinerilor, înzestrându-i cu aptitudini oșebite pentru cariera ce îmbrățișesă. Se dice că neuitatul General Magheru se ocupa foarte mult în copilărie cu citirea scrierilor rășboinice, și de aceea se consacră armelor și deveni acel erou îngrozitor, despre care *He-liade* spune că musulmanii cari voiau să se măsore cu dânsul săpau pe săbiile lor verșete din Coran și și procurau glonțe de aur și de argint ca să nimicescă farmecul ce credeau că 'l înconșjoră.

Literatura noastră națională, nu'i tocmai șeracă în producțiuni bune; posedăm multe opere de valore care ar face cinste și străinătăței.

Procuri-se-le, deci, fie-ce Român amator de cultură, și ferescăsă de aiurări ca: »pactul de sânge,« rășbunarea fermecătoreșei, »copii spânzuratului« ori mai sciu eu care.

Este rușinos ca autorii noștri favoriți să fie *Ponson de Terail*, *Xavier de Montepin*, *Belot* sau alți de felul acestora.

Moșturile lor literare, n'ar trebui să figureze pe masa nici unuia dintre noi; căci ele sunt întocmai ca zaharatele paste ucigătore, care la gust sunt dulci dar înlăuntru distrug și prăpădesc.

I. Aristotel.

SALPIGLOSSIS.

Acéstă plantă a cărui nume vine de la elineșce și înșemneșă limbă de trâmbiță, se așemănă óre-cum cu *Petunia*, ține de familia *Scrofularineelor*. E de fel din *Chilia*, e anuală și foarte frumoșă.

Se cultivă prea puțin prin grădinele din țară; acéstă póte din pricină că varietățile a căror sēmēnte sunt răspândite pe la noi nu presintă vr'o frumusețe mare.

Varietatea hibridă, înfăcișată de una din gravurele colorate din No. 16 va produce póte un curent favorabil răspândirii prin grădinele din țară a acestei micuțe plante ce n'are nevoie și nu suferă a fi răsădită, dar dă — aproape fără nici o îngrijire — flori prea frumoșe și ast-fel de colorate și învêrgate în cât puține alte flori 'i sēmănă.

Cele mai noi varietăți sunt ast-fel de pitice în cât nu cresc mai înalt de 23 centimetre și prin urmare e uă minunată flóre pentru bordure.

Se sēmănă pe loc în Aprilie și în-floreșce din Iunie în Octombree.

Un amator de flori.

B A R B O R U L

CHAEROPHYLLUM BULBOSUM

Tótă lumea cunoșce acéstă plantă, din familia *Ombeliferelor*, a cărei rădăcină are uă carne gustosă, zăhărosă, făinosă, tărícică, albă cam gălbue, ce se mănâncă fie ca salată sau fiartă.

Creșce sêlbatecă cu înbelșugare în țara noastră și se scóte de pe lângă garduri, prin tuferișuri și locuri neurate și nisipóse.

Prin cultură acéstă plantă indigenă s'a înbunătățit ast-fel în cât volumul rădăcinei s'a mărit și planta se sēmănă tótna prin unele grădini din străinătate; prin Iuliu, dupe ce se

usucă foile se p^ote recolta, întrebuin^{ta} și păstra rădăcinele sale ca și cartofele.

Semințele sunt lungărețe și ascuțite, cenușii pe o parte, albe pe cealaltă, nu încolțesc de cât semințele de un an. Se s^{em}ănă în față în pământuri afinate.

Baraboiul Prescott s'a introdus în Europa occidentală de cur^{en}d, adus fiind din Siberia. D-l Vilmorin afirmă că rădăcinele acestei plante creșce mai lungi și mai mari, dar au un gust mai puțin fin.

Ac^{es}tă plantă e cunoscută de multă vreme, Kalmucii se hrănesc de multă vreme cu dânsa.

C. C. D.

Flori s^{el}batice din România

LATHYRUS LATIFOLIUS

Măzăricea cu frunzele late *).

Plantă vivace din familia Papilionaceelor, ce i mai ȃice și Lintea pratului.

Numele Lathyrus al acestei plante, vine de la Elineșce și însemnă un fel de Mazăre. Se mai numeșce și Mazăre vivace precum și Mazăre de buchet.

Se găseșce nu numai prin dudăuri, păduri și locuri muntoșe, dar și prin grădini unde se cultivă pentru frum^oșele și marile sale flori roșii sau câte o dată albe ce înpodobesc așa de frumos zăplazurile, chioșeurile și tulpinele copacilor bătrâni.

Măzăricea cu frunzele late și cu petiolul aripat cu căreel ramos, înfloreșce vara în ciorechine în formă de spice. S^{em}ența e ovoidă și negricioșă și răsare f^orte neregulat. Un hectolitr de s^{em}ența cântăreșce 85 kilograme.

*). Măzăricea cultivată, (Vicia), ac^{es}tă pretioșă plantă agricolă a fost descrisă în No. 18 an III al „Gazetei Săt^{en}ului.”

Planta p^ote creșce mai mare de un metru și e r^{am}ur^osă, rădăcina nu se usucă iarna și plantei în general i p^{ri}eșce cu atât mai mult cu cât pământul e mai afănat și cu cât locul e mai păduros.

De și ac^{es}tă plantă indigenă dă un nutreț inbelșugător dar nu se cultivă ca plantă turageră de cât f^orte rar chiar în str^{ei}nătate, din cauza că semințele se găseșce rar în comerț.

C. C. D.

PALMIPEDELE LAMELIROSTRE

(Fine).

BERNICLA RUFICOLLIS.

Bernicla ruficollis sau Gâșca s^{el}bată cu gatul roșu e originară din nord estul Asiei; e comună pe c^oștele mării Caspice și înaint^{es}ă în migrațiunile sale pe Marea N^{egr}ă și în România.

Temminck spune că aceste păsări clocesc în regiunile nordice ale Rusiei, pe malurile mării Glaciale și la înpreunarea fluviurilor Obi și Lena.

Ciocul e negricios; ochiul cenușiu-gălbui cu pl^opele negre; d'asupra capului și d'asupra gâtului negru, cu puțin alb în frunte, în d^{er}etul ochilor și între aceștia și cioc; gâtulejul negru. Negrul cetei se deosebeșce de banda n^{egr}ă cu puțin alb care se întinde de la tâmplă până la partea interioară a gâtului.

Partea din'ainte a gâtului și baza sa sunt roșcate, d'asemenea partea d'asupra a pieptului. Cul^orei roșcate succedă un fel de cingătoare albă care se întorce până la dos; flancurile și susul abdomenului sunt negre; penel rectrice sunt albe, d'asemenea și cele de sub burtă și c^odă; aripele sunt negre, cu bordure albicioșe la extremitatea rectricelor; rectricele sunt negre, d'asemenea și labele.

Lungimea totală a păsarei e apr^oximativ 20 cm.

pe de 0 m, 59; aripa sa măsură 0 m, 34; coda sa, 0 m, 16; ciocul, 0 m, 35.

Acastă găscă sălbatecă se reproduce în regiunile boreale; oulele sale sunt albicioase și măsură 0 m, 07 la marele diametru și 0 m, 0,46 la micul diametru.

În 1853, grădina zoologică din Londra primi în schimb o femelă de Bernicla ruficollis; ia trăi mai mulți ani în tovărășia unui Gâscan de Bernicla Brenta, dar nu s'au reproduș.

Societatea regală de zoologie din Anvers nu posedă această specie, dar ea există la grădina zoologică din Amsterdam. Acastă pasăre s'a prins acum 2 ani, în urma unei vijelii de la Nord-est, în insula Texel (Olanda).

Montlezun.

PORTULACA CU FLORILE MARI

Plantă foarte lesne de cultivat, cu florile numeroase, frumoase și variate, din familia Portulaceelor și de fel din America de miadă-și.

Crește foarte mică și se acoperă totă vara și toamna cu o mulțime de flori simple sau involtă care se deschid la soare și cu cât e arșița mai mare cu atât strălucesc mai mult.

Sunt o mulțime de varietăți de Portulacă, învărgate, pătate, pistruiate, galbene, albe, portocalii, roze, roșii etc.

Cultura lor e cea mai lesnieoasă; se adună semințe de diferite varietăți (cele desvöltă dau foarte multe) și se sămăna primăvara în locurile cele mai uscățive, pietroase și nisipoase; o dată semănată cu greu se mai stărpesc, de ore-ce aceste plante anuale se resămăna de sine.

Povățuesc d'a se arunca sēmēnța de preferință prin curți pavate, prin părțile unde nu trec trăsorele și unde vor produce cel mai frumos efect prin acele frumoase flori.

Un amator de flori.

GUVERNANTELE

Aceste educătoare, jăcă un mare rol în țara noastră; nu vizitezi o familie bogată unde să fie copii și să nu întâlnești câte una.

Noi ne-am bucura pentru asta — cu toate că mai bine ne-ar părea când mumele ar face pe guvernantele — dacă ele ar fi Române, însă, fatalitate! majoritatea lor sunt streine; și cu toate acestea părinții le încredințază copii spre a-i face mai buni Români, fiind-că se crede a fi cu stemă în frunte ființele crescute de dēnșele.

Dar.... rătăcire! căci țelul astor educătoare ne sapă din multe părți; a avut dreptate răposatul Boerescu când a strigat că »mare pericol național e acesta;« de ore-ce, se însuflă copiilor datine și moravuri occidentale, i face a le fi rușine să vorbescă Românește, și, sădindule în inimă ură contra patriei, i aduce până acolo de 'și streiniséză și numele, s. e. Jean în loc de Ioan, Hermina în loc de Irina etc.

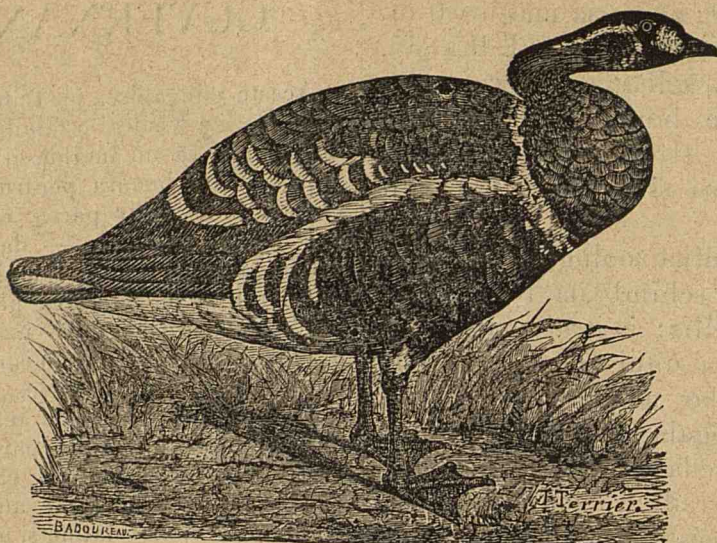
Limba noastră unde sunt atare guvernante, e așa de oropsită în cât nici desmierdările pruncilor nu se rostesc în graiul lor; și această e destul de trist. D-l Dr. Dragescu declară cu francheță că, de când românele nu'și mai răsfață copilașii Românește a pierit și adevărata dragoste și iubirea maternă.

Religia ortodoxă, de asemenea e desprețuită; căci când dă vre un copil semne de evlavie creștină, guvernanta îndată îl ciartă și i spune că, nu șade frumos pentru un nobil a se arăta că s'a născut cu prescură în gură și cu ceaslovul în brațe.

Pe lângă acestea, multe din guvernantele importate fiind nișce lepădături ale nației lor, vin aici, în acest azil generos al tuturor neromânilor, și intrând în vr'o familie bună — pe baza teșcherelelor de studiu, obținute.... numai Dumnezeu știe cum, căci certificate de purtare nu le cere nimenea la noi — se fac educătoare și molipseșc copii cu fel de apucături rele.

În urmă, apoi, auți pe părinți că se tânguesc; dar a cui e vina? a lor! și ea să fiu mai drept, a mamelor; căci — iubitore de ședere și de plimbare cum sunt — nu le place a se indeletnici cu creșterea copiilor lor, ci o încredințază unor guvernante (mai le neșe ca ele) a căror metodă, după marturisirea lui Theine, produce ómeni neghiobi și neroși.

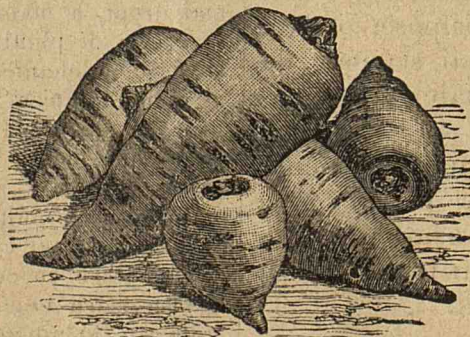
Cunoscem multe matrōne vrednice, care 'și iubesc copii cu tot focul sufletului lor și i îngrijeșce cu cea mai fragedă tinerețe, dar starea fizică nepermițēndule a se ocupa de educație în adevăratul înțeles al cuvēntului, își iau și câte o ajutore, ca guvernantă. Acestora, nu le vom imputa nimic; căci sunt

Gâsca sâlbatecâ cu gâtul roșu. (A se vedea explicația în'acest No).

Uă prevestire a lui Nostradamus. (A se vedea articolul „Oglindele magice“ din viitorul No).

Barboin (*Chaerophyllum bulbosum*). (A se vedea explicația în'acest No).

justificate prin însăși natura lucrurilor. Șco-
pul nostru e să convingem pe cele sănătoșe,
că comit un păcat de morțe când las strei-
nelor guvernarea mititeilor.

»Mamele Țice un tînăr român, la noi nu
să prea îngrijesc de buna educațiune a co-
piilor, ci din contra 'i lasă pe mâna guver-
nantelor și servitôrelor. Vițiurile cele mai
detestabile li se infiltră micilor copilași, iar
influența lor asupra vieței următore e forțe
mare. Mărturisească pedagogii noștri și în
genere toți institutorii, dacă acésta nu e a-
devêrat.....«

Măzărîchea cu frunzele late.
(Explicația în No. acesta).

însăși de cultivarea inimii și a minței copi-
lului său, apoi tôte reformele sociale vor fi
zadarnice.

Trebue, scrie o autôre francesă, ca femeia
să voiască a fi educatrice; nu Țicem să fie
tôte femeile, ci acelea cari o pot să se pu-
nă în starea d'a judeca procedările în usan-
ță, să înceteze d'a le imita, să se siléscă a
le înlocui prin altele mai bune, sau cel pu-
țin să le modifice prin inspirațiunea lor

I. Aristotel.

Portulaca cu florile mari.
(Explicația în'acést No).

De aceea, noi credem că ar fi de mii de
ori mai bine — atât pentru punga bărbatu-
lui și fericirea familiei, cât și pentru mora-
lul și fisicul copiilor — ca, când o mumă
are odrasle să ia frênele creșcerei lor în
mâinele sale; căci o mamă bună face cât o
sută de guvernante. Iar aceea care nu pôte,
să 'și alégă o reprezentantă dintre educătó-
rele nóstre și să nu mai dea preferința celor
streine; căci gândul acestora e pe malurile
Rinului ori ale Vienei iar nu la modul prin
care ar putea creșce cu succes pe copii ce
'i guvernază.

Familia este prima școlă a copilului, și a-
ici — în cămin — domnesc femeile; lor
prin urmare (mumelor) le incumbă datoria
d'a îngriji de creșcerea pruncilor și îmbun-
tățirea educației din casa părintéscă. Pesta-
lozzi spune că, dacă mama nu va îngriji ea

DESPRE COȘNIȚE

Observațiuni practice făcute la stupina Preotului
Gr. or. rom. Sctoniu Petrovici din Checia-Română
cu ajutorul său.

(Urmare).

Cari sunt coșnițele despărțibile?

Coșnițele despărțibile sunt acele cari
sunt compuse din mai multe părți.

Ast-fel sunt coșnițele magazinale
cari constau din mai multe lădițe colțu-
rate, apoi coșnițele inelate cari sunt
compuse din mai multe inele rotun-
de de pae. Afară de aceste tôte acele
coșnițe la care se pot întrebuița ori-

ce fel de asupra și adăogiri laterale se numără în categoria coșnițelor despărțibile.

Sunt ore corespunzătoare coșnițele despărțibile?

Coșnițele despărțibile în tot cazul au preterință, căci ast-fel de coșnițe conform numărului albinelor le putem în tot timpul mâna ori micșora și așa unele părți din aceste le putem folosi spre ajutorul roilor și a familiilor sărace ori și când.

Ce avem de știut despre aranjamentul din'ăuntru al coșnițelor?

Cu privire la aranjamentul din nătru a coșnițelor le putem împărți în două clase. De clasa 1-ii se țin coșnițele simple primitive imobile, adică acele cari încă la strămoșii noștri au fost în folosință și cari în genere și astăzi sunt mai lățite. În clasa 2-a numărăm acele coșnițe mobile artificiale pe care le a inventat *Dzierzon**).

Coșnițele aceste de aci înainte le vom numi pe scurt după numele inventatorului lor „*Dzierzoniane*.” Diferența între aceste două e foarte mare. La cultivarea albinelor în coșnițele cele mobile, apicultorul a devenit un stăpân formal al albinelor. Prin aceste coșnițe ni s'a dat ocaziune, ni s'a făcut cu puțință, a intra ori și când în sanetuarul cel mai secret al conștiinței familiare al albinelor, le putem da ajutor în morburile lor, pe cele slabe le putem întări prin întinderea clociturelor și a albinelor la intrare și eșire din ernare, le putem delătura ori-ce neajunsuri ivite. Mai

*) *Dzierzon* a fost un preot rom. cath. în Silesia Prusiană, în prezent viețuește în *Karlsmarkt* în pensiune unde servia înainte ca paroch. El este regeneratorul nemuritor al apiculturii nouă raționale.

Baronul *Berlepsch Augustin* în descoperirea acésta a lui *Dzierzon* a făcut o esențială îndreptare prin aceea că fagurii din toate patru părțile să se clădescă în ramă închisă și așa acum nu e necesitate ale tăia despre pereții coșnițelor atunci când voim ale scóte afară. Coșnițele ast-fel prevădute cu ramuri sunt mai mult folosite și corespunzătoare.

Baronul *Berlepsch August* s'au născut la 28 Iunie 1815 în orașul *Scébach* din Turinghia și a reposat la 17 Septembrie 1877 în *München*. Densul totă viața sa ș'a consacrat'o apiculturii, de unde pe timpul vieții sale a fost cel mai eșcellent apicultor național.

departe pe timpul bogat de seceriș scoțând fagurile umplute și pline, în locul acestora le putem pune altele góle; cu un cuvânt le putem rațional cultiva. Din contra toate aceste sunt imposibile la coșnițele simple primitive, de ore-ce fagurile acestora sunt lipite de pereții coșnițelor.

Coșnițele mobile încă sunt de două feluri; la acele pe care le-a inventat *Dzierzon* fagurile sunt d'asupra pe nișee lețuri în lățime de 25 milimetri; iar pe de lături de pereții coșnițelor clădite așa în cât voind a le scóte trebuie să tăem fagurii de pe marginile coșnițelor.

După numele îndreptătorului se numesc *Berlepschi-ane*.

Afară de acésta ca să putem scóte ramele cu faguri e mai de lipsă ca camera de miere se fie despărțită de camera clociturei, apoi camera clociturei ast-fel trebuie întocmită, ca prin atare ușe sau ferestre de uiagă după recerință s'o putem strâmta ori mări.

De câte feluri sunt coșnițele simple imobile primitive?

Coșnițele acestea sunt de multe soiuri, sub diferite numiri, parte de după numele aflătorilor, parte de după timpurile vechi. De comun cunoscute ar fi cam 10 feluri. Dar nefind acésta de atare interes public nu le înșirăm nici tratăm d'a rândul.

Cum putem apăra fagurii în coșnițele simple ca să nu se rupă?

Ca fagurii din coșnițele simple sub greutatea mierei și a clociturei se nu se rupă înainte d'a slobozi albine în ele, punem 2—3 lemne cruciș impuse în coșnițe îndepărtare de o palmă de la scândura fundamentală; ast-fel ca un capăt trecând peste perețele coșniței în timp de lipsă cu comoditate să se pótă prinde și trage afară. La scótere însă trebuie se observăm, că mai înainte de tragere lemuțul s'el întórcem de câte-va ori pe lângă sine, ca nu cumva prin tragere sau scótere fagurii să suferă atare scădere.

Pe ce aședăm coșnițele simple și cum sunt aplicate ușile (butarile) lor de eșire?

De regulă ar trebui fie-care coșniță să aibă scândura sa fundamentală, în multe locuri însă aflăm că sub un rând de coșnițe se aplică scânduri comune*).

Iar ce se atinge de ușile de eșire, aceste în felurite moduri sunt aplicate. La unii de tot la fund, pe scândura fundamentală, la alții ceva mai sus la mijloc, ori chiar în vârful coșnițelor. Pe cele mai jos ori în vârf aplicate de la început le declarăm de nepotrivate și neducătoare la scop; aceea însă că unde să se folosească o vom spune mai târziu la locul său.

Ce și cum sunt coșnițele transitoare, transmergătoare?

Coșnițe transitoare numim acele cu acărui ajutor mijlocim trecerea din coșnițele simple primitive la cele mobile artificiale.

Coșnițele simple fie ele făcute din pae ori nuele, ușor se pot preface în coșnițe mobile artificiale observând următoarele: să luăm de exemplu o coșniță de pae nedespărțibilă, acum să presupunem că roiul în ea aședat încă în anul prim a umplut-o cu faguri: ce avem de făcut dacă în anul al 2-lea nu vom ea să se sloboză roiul. Deschidând vârful coșniței d'asupra ei punem scândura care are o butură întocmai de mare ca și cea de la coșniță așa ca butorele să cadă la cealaltă. Acum ca să împedecăm suirea mamei din coșnița de jos pe butóra scândurei, batem un resteu sau gard de drot des de 4 milimetri. Pe scândura aședată și întărită de coșniță punem o lădiță fără de fund, așa ca butora se cadă în mijlocul acestia. Lădița e ast-fel întocmită, ca să putem în ia anina ramuri cu faguri întregi ori numai cu începeri. La început punem numai 8 ramuri. Ușa lădiței se

constee dintr'o scândură pe care se o putem mișca în lăuntru ori atară, cu ajutorul ei regulăm goliciunea lădiței după voința noastră, după trebuință. Fiind ușa din atară pe țîțini întărită în lăuntru, putem folosi spre regulare feréstră.

Lădițele ori coșnițele aceste *numite transitoare*, transmergătoare, de mult sunt întrebuițate. La noi le-a introdus Gavril Paulicu parochul din Totmegyér, pe care și astăzi le folosește cu mare succes. Iosif Szenz (din Bilet în Banat) a inventat ast-fel de coșnițe după un sistem și mai rațional. Acéstă bună invențiune de sigur va avea un viitor frumos pe terenul apiculturii.

In ce mod mai putem construi coșnițe transitoare?

Facem din pae mai multe inele în lungime diametrală de 30 c. m., din acestea atâta punem peste cea laltă până formésă o înălțime de 20 c. m. În partea de sus a acestora ast-fel și în așa îndepărtare băgăm 2 biticele ca să ne servescă ca ținătoare de ramuri. În cât inelele aceste n'ar avea înălțimea recerută, atâtea pae dăm către ele cât se necesită.

De acoperământ putem folosi scânduri ori pae, iar din josul scândurei conform celor arătate în întrebarea de sus; manipularea e tot aceea se înțelege de sine, că albinele vor începe a clădi faguri și în locul ramas gol între ramuri și inele.

Ca să prevenim acestei întâmplări e bine ca și în aceste locuri se punem faguri ca așa la scóterea rameilor să n'avem pedică.

Ce preferință au coșnițele transitoare?

Stuparul începător, care de un timp mai îndelungat se folosește numai de coșnițele simple primitive, prin introducerea acestor coșnițe încetul cu încetul se cunoșce, impretineșce cu cele mobile artificiale raționale și așa prin îmbunătățirile făcute în coșnițele cele vechi tot mai tare se întórce la calea

*) In patria noastră în cele mai multe locuri coșnițele simple le vedem aședate pe pământul liber fără nici o scândură. Acéstă nepăsare nu se póte din destul înfrunta, de óre-ee ast-fel albinele sunt espuse și conturbate de felurite gongi și alte insecte dușmănoșe.

cea bună, la folosirea celor mai raționale.

Prin aceste coșnițe culegerea sau stórcerea mierei așa se întâmplă în cât camera clocturei remâne neatinsă. Tómnă numai lădița de deasupra o delaturăm, iar butora de sus acum deschisă remasă a coșniței, iarăși o astupăm cum a fost mai înainte de aplicarea lădiței. Mierea ast-fel dobândită are îndoită valóre și anume: I-ii că e adunată în fag nou și frumos din cêră albă clădită, a II-a că prin stórcerea mierei remâne curată.

Coșnițele acestea mai au încă și aceea laudabilă preferință, ca în timp bogat de miere, ramele cele pline se pot schimba cu altele góle și așa albinele nóstre nici în un moment nu sunt împedecate în strânsură. Din contra în coșnițele simple, după ce fagarii sunt plini nu mai pot lucra se constrâng la odihnă.

Adevărat că unele inele din coșnițele de pae le putem tăia și lua, dar această lucrare e împreunată cu multe necazuri. Prin ia matea, cloctura e espusă vătămărilor, ba une-ori chiar perirei totale; în fine prin această lucrare multă miere se pradă.

Prin întrebuițarea lădițelor și a coșnițelor transitóre a încetat lipsa omorârei albinelor, de óre-ce mierea o putem lua de la dânsule și fără această. În fine, după ce stuparul nu mai vrea să-și înmulțescă numărul coșnițelor sale, roirea ușor o pôte întrebuița prin întrebuițarea sus numitelor lădiți, căci prin aplicarea lor dobândind albinele mult loc spre clădire, nu le vine aminte prepararea spre roire. La unul sau doi roi trebuie se fim pregătiți, de atâtea înși avem tot d'auna lipsă că prin ele se putem susține numărul coșnițelor scădute prin intervențiunea evenimentelor.

Despre prepararea coșnițelor celor de pae.

Stuparul cât de puțin descept și pôte face singur coșnițele de lipsă, mai cu deosebi la sate unde iarna avem timp îndestulat.

Ast-fel nu numai speșelele cruțăm ci ne mîntuim și de urmările cele adevseori triste a lenevirei.

Înainte de a ne apuca de facerea coșnițelor trebuie să hotărâm de care soiuri voim a face. De cele simple primitive imobile, ori de cele raționale mobile sau artificiale, de óre-ce modalitatea facerei la ambele soiuri e diferită. În cas că n'am voi să ne ocupăm noi cu facerea coșnițelor, sunt mulți împletitori cari fac coșnițele de pae fôrte frumos, prețul lor e de 30—80 kreitári.

Insușirele bune ale acestora sunt următoarele: a). sunt fôrte trainice. O coșniță de această bine făcută ține deci de ani, în cât trece de la părinți la fii, une-ori și la nepoți, ori strănepoți; b). iarna sunt călduróse, vara recórose în aceste coșnițe locuesc și albinele mai cu drag; c). în ele peste iarnă nu sufer de lipsa mierei și a setei, fiind mierea d'asupra capului, ușor ajung la ia albinele; apoi fiind bine călduróse, aburele desvoltat de ele precum substanța de apă a aerului nu îngheță, nu dispore, prin urmare nu pôte interveni setea; d). fiind la fund deschisă în cât nu se lipeșce de scândura fundamentală, de și această fôrte mulți din neprecauțiune și nepricepere în multe locuri o fac pe paguba lor, aerul încontinuu e în mișcare, de aceea totd'auna au aer curat. Iarna mai are înțeles lipitura împrejurul coșnițelor dar și atunci e mai bine ale împrejura cu cenușă ca șórecii să nu pótă străbate la ele; e). preferința lor cu deosebi se observă în primăvară cu începerea plămădirei.

Cloctura la căldură cu mult mai repede se desvoltă. De aici urmază că ast-fel de coșnițe sunt cele mai bune pentru înmulțirea familielor.

Având familiile matce tinere și sănătoșe, rar se întâmplă casuri, ca numărul

famielilor să nu se întrească la fie-care an.

Care și cum sunt coșnițele cele de scânduri mobile slătătore?

Ele ne prezintă înainte o coșniță de scânduri mobilă slătătore. Berlepschiană în totă forma ei.

Cum se orânduiește această coșniță?

Aceste coșnițe stau din două despărțiminte principale. Despărțimântul cel mai mare, sau cel de jos destinat pentru clocitură sau plămădire.

Cel d'asupra camere pentru miere. Despărțimântul cel de jos unde locuiesc albinele și unde depune matca ouăle. Camera de d'asupra numai atunci o deschidem, când camera de jos este pe deplin edificată, prevădută cu faguri, sau umplut cu albine, și s'a început timpul bogat de cărătură. Pentru suirea albinelor în camera de miere care e despărțită de ușa de jos prin nișe scândurele — în scândurița cea mai din fund este tăiată o ușiță în lungime de 100, iar lărgime de 4 m. m. — Fiind trecătorea acésta atât de strămtă, matca nu va putea străbate prin ea în camera de miere. Prin urmare albinele aci numai mierea curată vor putea aduna, de ore-ce aci matca nu va putea pune ouă, de aici locul cel de jos A va rămânea camera de clocit.

Camera acésta de clocit fiind încă în două despărțită în fie-care rând punem 10 adică la cea laltă 20 de rame. Scândurile despărțitóre le aședăm ca mai întâiu, adică cu trecătorea îngustă, apoi în al doilea încă sunt 10 rame. Acum fiind tóte ramele la locul lor urméză ferestrele. In fine vine ușa spre închidere.

Afară de cele pertractate mai sunt óre coșnițe cari alt-fel sunt făcute?

Da sunt: dar fie ele ori după care sistemă și formă făcute, lucrul principal este că ele să fie după o măsură construite, va să dică: ast-fel ca una și aceeași se-o putem folosi la ori și care din ele.

De ce sunt lipsă coșnițele crescătore de matce?

Coșnițele crescătore de matce de aceea sunt de lipsă, ca stuparul, fami-liele devenite orfane fără mamă (matcă), să le pótă îndată provedea cu matca fructificátore (roditóre). Ast-fel pe timpul roirei adică pe timpul cel mai bun de cărătură nu trebuie să acceptăm 10—14 zile până când le vine lor la socotélă ca să roiască; ci având matca roditoare putem face și fără de voia lor roiuri artificioase (pe calea maiestrită) Afară de aceste și roiurilor târziu căpătate se înțelege că acum ne mai fiind trântori cu matca neroditóre încă le putem ajuta.

(Va urma).

Vasile Sala.

DOCTORUL CASEI

Contra bătăturilor

Multă lume suferă de dureri de bătături și din pricina relelor petriviri a încălțămintelor sunt puțini cari n'au simțit neajunsul bătăturilor.

Sunt mai multe mijlóce de vindecare sau alinare a bătăturilor și cele mai rele sunt negreșit cele violente, precum unele compozițiuni ce vënd prin piețe așa numiți „șarlatani.“

Nu mai puțin primejdios e a 'ți tăea sau scóte bătăturile fără multă băgară de sémă.

Bătăturile trebuiesc tăiate numai după ce se înmoe prin ajutorul unei băi-calde.

Dar când ai în ghetе asemenea „barometre sau mai bine dis higrometre,“ mai nemit e să întrebuintezi formula topicului d-lui Vigier, pe care să 'ți o ții bine astupată în sticlute și pe care să 'ți o pregătéscă cel dintei spițer.

1 gr.	Acid salicylic
0.50	Estract alcoolic de Cannabis indica
1.—	Alcool de 90°.
2.50	Ether la 62°.
5.—	Colodion elastic.

Din această amestecătură ei cu uă pensulă mică și ungi bine bătăturele în toate Țilele timp de vr'o săptămână. După câte-va Țile bătatura se scote lesne cu degetul după o bae caldă.

Doctorul fără arginti.

DIN LOCALITATE

Tot nutrețul, magazinele cu cereale și frumosele clădiri agricole ale directorului acestei reviste, din comuna Slobozia-Galbenu, au scăpat ca prin minune de o complectă nimicire, în ziua de Luni 28 Septembrie.

La orele 5 seara pădătorii de Ți ai armanului vădură ridicându-se un sul de flacări din uă șiră, cu plévă-zahara d' boi, aședată, din uă fericită întâmplare, toemai lângă un conduct suteran de apă, de siguranță. Pe dată strigară cei alți servitori ce lucrau în uă magazie din apropiere la văruierea grâului de sēmēntă. Puțul de la conduct fu pus în acțiune și împreună cu apa de var pentru grâu și aceea ce se mai aduse de la heleşteu fu îndestulătoare pentru a localiza focul. Clăile de fân din apropiere fură ferite cu țole ce se udau într'una; ast-fel că cu tot puternicul vânt ce bătea, focul nu se mai întinse, ci, după ce prefăcu în cenușe aceea mică șiră de zahara, se stinse.

Pagubele sunt mici și se pot evalua 1000 lei; aceea șiră era asigurată la Soc. Dacia-România pentru suma de 400 lei. Focul a luat din mijlocul șirei de zahara.

Toate cele alte nutrețuri și clădiri erau d'asemenea asigurate. Dupe raportul Primăriei focul a fost pus și făptuitorii nu s'au descoperit.

Ca și la 25 Octombrie, 1885 când arse, tot în'acel arman, nutreț de 14,406 lei dupe prăuirea Societăților de asigurare care avéu parte din acel nutreț asigurat pentru 5250 lei, D-l C. C. Dateulescu lipsea de la aceea moșie în interesul redactării „Gazetei Sătenului.“

Printre incendiurile mai principale din'această toamnă notăm următoarele din județul nostru. E de observat că la toate s'au constatat că focul a fost pus de rău făcători, cari nu s'au descoperit:

La finele lunii August au ars toate șirele de pae din armanul domnului Al. C. Plagino, neasigurate, din comuna Plaginesci.

La 5 spre 6 Septembrie noaptea au ars 4 șiri cu pae a d-lui Ioan Dămărescu din Bol-

boca. Șirele erau asigurate la Soc. „Dacia-România.“

În noaptea de 8 Septembrie a ars mōra de abur a d-lui N. G. Jugurēnu, din Grebăn. Era asigurată la Dacia-România.

Deosebit de acestea au mai fost și alte incendiuri, între care cel de la Bărășci care a prefăcut în cenușe șirele cu orz netreerate încă a moștenitorilor def. T. A. Bagdad. și care șiri nu erau asigurate.

Se scie că *Alacul* care e un fel de grâu cu bobul acoperit (pléva se desface cu greu de bob) se cultivă, în România, mai cu deosebire în Ținuturile muntose.

În unele localități din părțile mai muntose a le județului nostru, unde orzul reușește cam cu greu, Alacul se cultivă de săteni pentru paele sale foarte bune pentru vite și pentru bóbele sale care se dau la cai în locul ovășului și orzului. La moșia Ernatica din'acel județ — evenită de câte-va Țile proprietatea Directorului acestei reviste — Alacul e cultivat cu succes și am vădut vite îngrășate foarte bine cu această cereală.

De ore-ce înfrățește mult, e rodos și nu cere un pământ așa gras, consistent și cuprinzând calcar, se pōte încerca ca plantă pentru nutreț verde precum și pentru bóbe și în localitățile unde cultivarea Alacului e un ce cu totul nou.

Ploile din urmă, au făcut mult bine căci înlesnesc facerea arăturilor și sunt favorabile sēmēnturilor de toamnă, care au început a înverși pământurile dupe ploile și căldurile ce le au urmat.

Cu totă întârzierea sēmēnturilor de toamnă, dacă vom avea uă toamnă mai lungă — dupe cum cred unii dupe tunetele ce au auzit în ziua de 27 Septembrie — ele se vor desvolta destul de bine de cu toamnă.

Recolta viei se urmésă cu activitate și producțiunea e foarte îmbelșugătoare în cât mai toți vierii și au cumpărat vase noi.

Ca calitate vinul din podgoriile noastre, mai ales cele din Coroteni, va eși foarte bun.

Prețurile sunt foarte scădute; lucru ce se resimte și în județul Putna unde s'a făcut foarte mult vin. Șcirea dată de unele Țiare că uă societate francesă ar fi cumpărat de la d-l G. Apostolēnu vinul acestei recolte cu 80 și 90 bani decalitră e cam exagerată; d-l Apostolēnu a »rupt prețul,« eum se Țice,

cu 72 bani decalitră, preț — dupe noi — foarte minimal.

Creșterea gândacilor de mătase, în China, datată de 2,700 ani înainte de era creștină și cea dintâi femeie care se ocupă cu gândacii de mătase fu uă împărătesă, socia împăratului Hoang-Ti, care îmbrăca atâtea seraci cu haine de mătase din gândacii cultivați de dânsa.

În orașul R.-Sarat cea din urmă femeie care se mai ocupa cu creșterea viermilor de mătase fu D-na Sofia Datculescu. Această vrednică femeie făcea această cultură pe uă scară întinsă și în un mod foarte sistematic; produsul 'l prefăcea, cu un personal special dirijat de dânsa, în tot ce pôte fi mai frumos ca obiecte de casă și îmbrăcăminte femeiești și bărbătești pentru familia sa.

Plôia care a cădât în noaptea spre 2 Octombrie, a înlesnit mult facerea arăturilor, de ôre-ce — în unele localități din județul nostru, din cauza uscăciunii, arătura se făcea sau prea bulgărosă sau puțin adâncă mai cu deosebire în locurile neogorite.

Cereale răsărite se pot vedea destul de frumoase în județul nostru. Înfrățite, însă, nu sunt pân'acum în județul nostru.

Cu începere de mâne 5 Octombrie vor începe culesul porumbului și al viei și agricultorii cari pentru buna calitate a porumbului și vinului au mai amânat culesul.

Starea sănătății în orașul R.-Sarat e foarte rea. Printre alte bôle, vërsatul face multe victime chiar printre persoane care au trecut vrêsta copilăriei.

Din comuna Slobozia-Galbenu, un abonat ne scrie următoarele: „Starea sănătății locuitorilor urmăsă a fi foarte bună. N'avem nici „un om bolnav și epidemiele, precum scară, „latina, vërsatul, angina etc. de și au făcut „devastări prin comunele vecine, ps noi ne-a „ocolit de atâția ani și facă cerul să ne scu- „tëscă tot d'auna. În privința recoltei suntem mulțumiți și nu va fi nici o lipsă și „sătenii vor putea vinde și destul porumb.”

Din nefericire nu putem spune tot ast-fel despre majoritatea satelor din'acest județ.

Precum am spus de atâtea ori, una din lipsurile cele mai de căpetenie de care se resimte populația noastră rurală e lipsa mijloacelor de căutare în cas de bôle și d'ace-

ia 'i vedem cu sutele, murind „cu dîle.”

Înfrățirea a cător-va spitale rurale e foarte trebuinciosă!

X.

DIN ȚARA

Ne apropiem de epoca activității parlamentare.

La 15 Noembre Corpurile legiuitoare 'și vor deschide sesiunea lor și pôte și mai curând dacă ele vor fi convocate mai înainte.

D'asemenea la 15 Octombrie începe — în toate reședințele județelor — sesiunea ordinăra a consiliilor județene.

Se vorbeșce mult că s'ar fi hotărît a se disolva Corpurile legiuitoare înainte de termen.

Aflăm că Ministrul lucrărilor publice convingënduse de reua administrațiune a căilor ferate ar fi obținut de la consiliul de administrațiune mai multe schimbări în personalul superior al exploatațiunii.

În urma descoperirelor abuzurilor de la Creditul Agricol de Ilfov, care contracta împrumuturi pe nume ce nu există și care n'au făcut nici o cerere și pe amanete fictive, Ministerul ar fi somat pe cei alți Administratori de credite agricole din țară, de ași depune garanțiile cerute de lege.

X.

Buletin Comercial

În portul Brăila pe ziua de 3 Octombrie 1887, s'au făcut următoarele cumpărări.

Marfa	Hecto- litre	Libre	Prețu	Prov.
Porumb	750	60 $\frac{1}{4}$	7 20	Magazie
"	2650	61 $\frac{1}{4}$	7 35	"
Grâu	1620	63 $\frac{1}{4}$	11 45	"
"	6200	58 $\frac{3}{4}$	8 62 $\frac{1}{2}$	Șlep
"	1000	64	12 65	Magazie
"	1100	62	11 10	"
"	3000	61	9 25	Caic Bulgar
Orđ	1400	53 $\frac{1}{4}$	6 10	Magazie
"	2200	41 $\frac{3}{4}$	4 5	"
"	4700	49 $\frac{3}{4}$	4 67 $\frac{1}{2}$	"
"	3600	47	4 50	"

Agiul 14.20—14.25 la $\frac{0}{100}$.

MISCELLANEA

CELE MAI BUNE MURĂTURI DE CASTRAVEȚI se fac în modul următor :

După ce se alege castraveciorii cei mai mici, subțiri și verzi și se spală în apă sărată, se pun în vase umplute cu oțet bun. Se adaugă puțină cepsă arpagic, bucățele de conopidă și morcovi; apoi se mai pun câte-va păstări de fasole verde, capere, masline și ardei roșii; toate acestea după ce mai întâi au fost ținute până la zece minute în apă fiertă și după ce s'au scurs bine.

După 24 césuri trebuie scóse și scurse bine și púnéduse în alte vase se mai adaugă foi de tarhon, puțin usturoiu, câte-va migdale verzi curățate, piper, și bóbe de muștar.

După vr'o două săptămâni de cęțire murăturile făcute ast-fel se pot strecura din nou și pune în vase de sticlă pline cu oțet parfumat cu tarhon unde vor părea mult mai frumoși ca vestiții castraveți căror li se pătrésă fața cu ajutorul sulfatului de cupru (cotléla góloganilor) așa de obicinuit de unii negustori de murături, cu puțin scrupul.

TABLOU GREUTĂȚEI APROXIMATIVE A UNOR SOLIDE.

<i>Substanțe</i>	<i>Kilogr.</i>
1 Cartofi	94
2 Faină de grâu bună	103
3 Orzul	63
4 Ovésul	47
5 Rapța kolza	65
6 Secara	74
7 Sgura [Cokul] gazului	34
8 Sgura locomotivelor	40
9 Tărițele	21
10 Varul nestins	84

EXPOZIȚIUNEA DE INSECTE deschisă în orangeriele Tuilerielor din Paris la 27 August și închisă la 25 Septembrie, prin distribuirea recompenselor de Ministrul lucrărilor publice din Franca, a fost fórte frumoasă.

În'acéstă expozițiune se vedeau atât insectele stricătóre cât și cele folosítóre, precum și diferitele insecticide; d'asemenea și uă frumoasă colecțiune de animale insectivore. Apicultura era expusă deosebit și între alte sisteme de stupuri (coșnițe) se observa mai ales noul stup Wariquin prin a cărei minunată dispozițiune se póte lua muma (regina) fără d'a o atinge.

VĂPSIREA FLORILOR. Sunt unele substanțe cari dacă se amestecă în pământul în care cresc plantele, au o mare influență asupra coloritului acelor flori.

Ast-fel dacă se amestecă rădětură de fier în pământul unde creșce Hortensiile, florile lor iau uă culóre albastră, adică uă culóre ne-naturală la Hortensii.

Acum de curând s'au făcut câte-va încercări ca anilina verde de lumină sau cu eosină, pentru culórea florilor panselilor precum și a rásadurelor de panselile. Se ia flori sau panselile cu rădăcini, se scufundă în uă asemenea soluțiune și în câteva minute albul din flori se schimbă în albastru strălucitor, iar părțile roșii în violet. Aceste panselile se pot planta din nou în pământ și vor da timp de vr'o săptămână flori cu colorit neobicinuit.

CĂT TRĂESC UNELE PĂSĂRI? Vulturul și corbul pot trăi mai mult de 100 ani; papagalul 60 ani; gâsca și babița (pelicanul) 40 ani; pânul, canarul și cocostărcul, 25 ani; privighietórea, fesanul, bot-grosul, mierla, de la 15 la 12 ani; cucoșul 10 ani.

OVÉSURILE DE TÓMNĂ sunt mult mai productive ca cele de primă-vară. În România însă, nu trebuie a se semăna ovésuri de tómnă, de óre-ce nu pot resista rigorilor climatei nóstre.

ESENȚA DE TRANDAFIRI. Mare parte de esență de rose trebuinciosă comerțului se trage din Rumelia orientală, unde refugiații turci din Dobrogea, Bulgaria etc se dedau de căți-va ani la acest soi de producțiune. Numai anul trecut s'a exportat 30,000 kilograme din'acéstă prețiosă esență.

TRECEREA SUGHITULUI, Acéstă mișcare convulsivă a stomacului e destul de displăcută și se întâmplă adesea-ori omului.

Sau arătat óre-cari mijlóce de întrebuintat pentru încetarea sughitului.

Un mijloc fórte sigur contra sughitului e d'a pune pe cine-va să'ți țină strâns améndoi pumnii și pulsurile mânelor și d'a respira cât mai rar.

ALBIREA LĂNELI. Pentru a se albi și face lâna mólle se întrebuintesă 6 kilogr. carbonat de sodă, 1 litru amoniac și ½ gram methyl violet. Aceste cantități sunt îndestulătóre pentru 100 kilogr. lâna.

Un econom român.